Ilmavoimien komentaja
Kenraalimajuri Pasi Jokinen

MUISTIO
PuV 22.9.2021

Ilmavoimien kehitys ja materiaalinen valmius selontekokaudella
**Puolustusselonteon aikajänne ylittää kuluvan vaalikauden ja ulottuu 2020-luvun loppuun.*
(Lähde: VN julkaisuja 2021:78, s. 12)

1) Ilmavoimien kehittäminen

Puolustusvoimain komentajan allekirjoittama Puolustusvoimien kehittämisohjelma 2021-2032 ja Ilmavoimien komentajan allekirjoittama Ilmapuolustuksen operatiivinen konsepti 2032 ovat antaneet perusteet Ilmavoimien kehittämissuunnitelmalle (ILMAKESU 2021-2032). Nämä perustuivat edelliseen puolustusselontekoon. Nyt julkaistu puolustusselonteko mahdollistaa Ilmapuolustuksen kehittämisen pitkäjänteisesti kohti operatiivisen konseptin tavoitetilaa, edellyttäen että tarvittava henkilöstömäärä ja toimintamenot kyetään turvaamaan. Ilmavoimien kehittämisen ohjaava ajatus on materiaalisen ja immateriaalisen kyvyn yhdistäminen kokonaisuudeksi, joka on enemmän kuin osiensa summa. Tämä tehdään kehittämisohjelmassa suunnitellut resurssit huomioiden. Seuraava Ilmavoimien kehittämissuunnitelma laaditaan vuonna 2024 ohjaamaan vuosien 2025-2036 kehittämistä.

2) Ilmavoimien taistelukyvyn kehittyminen

Ilmavoimien F/A-18 Hornet hävittäjäsuorituskyky ylläpidetään suunnitelman mukaan 2020-luvun loppuun asti. Viimeiset Hornet-hävittäjät poistuvat vuoden 2030 aikana. Taistelukyvyn kehittymisen keskeisin tekijä on poistuvan Hornet-hävittäjäsuorituskyvyn korvaava HX-hanke, joka tuottaa suorituskykyä 2020-luvun jälkimmäisellä puoliskolla. Monitoimihävittäjien siirtymäkausi kestää vuosia ja mahdollistaa Ilmavoimien taistelukyvyn kehittymisen vastaamaan toimintaympäristön ja uhkan muutosta. Samalla koko puolustusjärjestelmän suorituskyky kasvaa. Kansainvälinen yhteensopivuus ja yhteistyön taso ylläpidetään. Taistelutavan kehittäminen on myös operaatiotaidollista kehittämistä, jossa korostuvat taktiikoiden, tekniikoiden ja menetelmien jatkuva päivittäminen ja yhteistyökumppanien kanssa tehtävä kehitystyö. Tämä edellyttää sekä päivittäisen että harjoitustoiminnan ylläpitämistä vaadittavalla tasolla. Lentokoulutusjärjestelmä ylläpidetään 2020-luvulla ja LVC-mahdollisuuksia (Live, Virtual, Constructive) hyödynnetään. Osaaminen varmistetaan hävittäjäsuorituskyvyn käyttöön nyt ja tulevaisuudessa.

3) Ilmavoimien integroitu tiedustelu-, valvonta- ja johtamisjärjestelmä

Puolustusjärjestelmän on kyettävä toimimaan maa-, meri-, ilma-, avaruus ja kybertoimintaympäristöissä ja informaatioulottuvuudessa. Ilmavoimien integroidun tiedustelu-, valvonta- ja johtamisjärjestelmän kehittäminen on käynnissä, mikä luo edellytykset Ilmavoimien taistelutavan kehittämiselle ja uuden monitoimihävittäjäkaluston suorituskykyjen integroimiselle puolustusjärjestelmään. Kehittyviä asioita Ilmavoimissa tarkastelujaksolla ovat: tilannekuvan/tilannetietoisuuden täydentäminen eri toimintaympäristöistä erilaisilla sensorijärjestelmillä (ml. avaruus ja kyber); kansainvälisen yhteenliitettävyyden kehittäminen; sekä johtamisen taistelukyvyn/selviytymiskyvyn parantaminen lisäämällä verkottuneisuutta ja liikkumiskykyä.

4) Ilmavoimien tukikohtien (tukeutumisen) kehittyminen

Ilmavoimien taistelutavan johtavana ajatuksena on taisteluun selviytyminen, hajautettu toiminta ja resurssien keskitetty johtaminen. Taistelutavan taistelunkestävyys perustuu hajauttamiseen, joka toteutetaan kustannustehokkaalla reserviläisiin perustuvalla järjestelmällä. Selontekokauden alussa kehitetään tukikohtien joukkojen taistelukykyä, kuten pimeätoimintakykyä, tehtävätukikykyä ja hajauttamiskykyä. Samalla parannetaan tukikohtien infrastruktuuria turvaamaan hävittäjäkaluston hajauttaminen tukikohdan sisällä, sekä varmennetaan hävittäjien ilmaan saaminen kaikissa tilanteissa. Kansallinen lentoasemaverkostomme luo pohjan taistelutavalle koko maan mittakaavassa. 2020-luvun lopussa kehitetään tukikohtia edelleen vastaamaan muuttuvaa toimintaympäristöä, huomioiden HX-alkuoperoinnin kokemukset, sekä vuonna 2024 laadittava uusi kehittämissuunnitelma.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Pääesikunta
PL 919, FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Kasarmikatu 17
00131 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0299 800 (vaihde)
Internat. +358 299 800

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo.pe@mil.fi
www.puolustusvoimat.fi

5) Ilmavoimien materiaalisen valmiuden kehittyminen

Ilmavoimien materiaalisen valmiuden osalta hävittäjäkalusto, ilmavalvontasensorit ja tukikohtien rakenteet kehittyvät tarkastelujakson aikana. Ilmataisteluvälineiden osalta ylläpidetään vaatimuksia vastaava materiaali. Ilmavoimien tukikohtien joukkojen henkilökohtaisessa tai joukkokohtaisessa materiaalissa olevia vajeita paikataan puolustushaarojen yhteisten hankkeiden kautta. Ilmavoimien tukikohtien erikoismateriaalia hankitaan ainoastaan 2020-luvun alussa. Tämän jälkeen kehittämisen painopiste on puolustushaarojen yhteisissä hankinnoissa. Materiaalin varastointia, käyttöön otettavuutta ja kunnossapitoa kehitetään valmiusnäkökulma edellä. Materiaalin kunnossapidon rahakehykset on turvattava.

6) Ilmavoimien henkilöstö

Ilmavoimien henkilöstökokoonpanoon muodostuu uusien tehtävien myötä lisätarvetta 2020-luvun loppuun mennessä. Lisätarve muodostuu pääasiassa turvallisuusympäristön edellyttämän valmiuden ylläpitämiseen vaadittavasta lisähenkilöstöstä, sekä Ilmavoimille asetettujen uusien velvoitteiden aiheuttamasta lisähenkilöstöstä. Myös HX-suorituskyvyn täysimääräinen käyttöönotto aiheuttaa Puolustusvoimille, konetyypin valinnasta riippuen, oman lisätarpeensa. Laadukkaan asevelvolliskoulutuksen takaamiseksi Ilmavoimissa on tarvetta sopimussotilaille. Tämä tarve on minimissään 80 henkilötyövuotta, huomioiden samalla, että sopimussotilaita voidaan ja halutaan käyttää myös ilmapuolustuksen johtokeskustehtäviin. Palkkausjärjestelmän yksinkertaisuudella ja houkuttavuudella on varmistettava Ilmavoimien kilpailukykyisyys rekrytointimarkkinoilla koko selontekokauden ajan.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Pääesikunta
PL 919, FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Kasarmikatu 17
00131 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0299 800 (vaihde)
Internat. +358 299 800

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo.pe@mil.fi
www.puolustusvoimat.fi